

**PROGRAMA DE
DRET DEL TREBALL I (*)
(24751)**

**Relacions Laborals 1r CURS
Grups: 01 i 51**

2008-2009

(*) Programa elaborat pels professors Dr. R. Esteban Legarreta, Dr. J.M. Fusté Miquela

TEMARI

PRIMERA PART: DRET DEL TREBALL I ORDENAMENT JURÍDIC

I. CONFIGURACIÓ DEL DRET DEL TREBALL

LLIÇÓ 1

CONCEPTE, FUNCIÓ I OBJECTE DEL DRET DEL TREBALL

1. Concepte i contingut del Dret del Treball
2. Delimitació de l'objecte: el treball voluntari prestat en règim de subordinació i dependència
 - 2.1 Pressupòsits substantius: voluntarietat, alienitat, subordinació i retribució salarial
 - 2.2 Pressupòsits adjectius: exclusions
 - 2.3 Pressupòsits adjectius: incursions
3. Supòsits afins
 - 3.1 Execució d'obra i prestació de serveis
 - 3.2 El treball autònom: concepte i tipologia
 - 3.3 Altres
4. Caràcters i funcions del Dret del Treball

II. FONTS DEL DRET DEL TREBALL I LA SEVA APLICACIÓ

LLIÇÓ 2

FONTS ESTATALS I AUTONÒMIQUES

1. Fonts del Dret del Treball: poders normatius i normes laborals
2. Constitució espanyola i Dret del Treball
 - 2.1 Constitucionalització dels drets laborals
 - 2.2 Contingut laboral de la Constitució de 1978: sistematització i garanties
 - 2.3 Drets fonamentals de la persona i Dret del Treball
3. Les lleis
4. Normes reglamentàries
5. Potestat normativa de les Comunitats Autònomes
 - 5.1 Principi de reserva de la legislació a favor de l'Estat
 - 5.2 Potestat legislativa i reglamentària autonòmica en matèria laboral

LLIÇÓ 3

FONTS INTERNACIONALS I SUPRAESTATALS

1. Normes laborals internacionals, tipologia i eficàcia interna
2. L'Organització Internacional del Treball
 - 2.1 Orígens, principis i objectius
 - 2.2 Estructura orgànica i funcional
 - 2.3 Funció normativa de l'OIT: convenis, recomanacions i resolucions
3. La Unió Europea
 - 3.1 Orígens, principis i objectius econòmics i socials

- 3.2 Funció normativa de la UE: tractats, reglaments i directives
- 3.3 Política social comunitària i contingut del Dret Social Comunitari

4. Altres organitzacions internacionals i la seva acció normativa en matèria laboral

LLIÇÓ 4

FONTS PROFESSIONALS

- 1. Autonomia col·lectiva: configuració, subjectes i manifestacions
- 2. Negociació col·lectiva i convenis col·lectius

LLIÇÓ 5

ALTRES FONTS SUPLETÒRIES I INDIRECTES

- 1. El costum laboral
- 2. Els principis generals del dret
- 3. La jurisprudència
- 4. El dret supletori

LLIÇÓ 6

APLICACIÓ DE LES NORMES LABORALS

- 1. Jerarquia de les normes laborals i principis d'interpretació i aplicació
- 2. Interpretació de les normes laborals i principi protreballador
- 3. Principis d'aplicació de les normes laborals
 - 3.1 Concurrencia de normes i principi de norma més favorable
 - 3.2 Successió temporal de normes i principi de condició més beneficiosa
 - 3.3 Principi d'irrenunciabilitat dels drets del treballador
- 4. Aplicació de les normes en el temps i a l'espai

SEGONA PART. ADMINISTRACIÓ LABORAL I JURISDICCIO DE L'ORDRE SOCIAL

LLIÇÓ 7

ADMINISTRACIÓ LABORAL

- 1. Intervenció administrativa a l'àmbit laboral
- 2. Organització i competències
 - 2.1 Estructura orgànica i funcional de l'administració laboral: central, perifèrica i institucional
 - 2.2 Inspecció de Treball i de la Seguretat Social
 - 2.3 Administració laboral de les Comunitats Autònomes
- 3. Potestat sancionadora: infraccions i sancions
- 4. Procediments administratius laborals

LLIÇÓ 8

JURISDICCIO DE L'ORDRE SOCIAL

1. L'ordre jurisdiccional social
 - 1.1 Òrgans jurisdiccional de l'ordre social
 - 1.2 Extensió i límits de la jurisdicció social
 - 1.3 Competència de la jurisdicció social
2. Procés laboral
 - 1.1 Configuració: concepte, principis, parts, objecte i actes
 - 1.2 Actes d'evitació, actes preparatoris i mesures precautòries del procés laboral
3. Procés laboral ordinari
 - 3.1 Configuració: concepte i principis informadors
 - 3.2 Actes i fases: inici, desenvolupament i finalització
4. Modalitats processals: caracterització i regulació
5. Mitjans d'impugnació
 - 5.1 Sistema de recursos
 - 5.2 Recursos
6. Execució de sentències

TERCERA PART. DRET INDIVIDUAL DEL TREBALL (I) EL CONTRACTE DE TREBALL

LLIÇÓ 9

ACCÉS AL TREBALL I CONFIGURACIÓ GENERAL DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Accés al treball
 - 1.1 Dret al treball i deure de treballar
 - 1.2 Política d'ocupació: concepte, subjectes i mesures
 - 1.3 Intermediació en el mercat de treball: serveis públics i altres subjectes intervinents
2. Contracte de treball
 - 2.1 Origen i evolució històrica
 - 2.2 Concepte i caràcters
 - 2.3 Estructura
 - 2.4 Funcions constitutiva i reguladora
 - 2.5 Tipologia
3. Figures jurídiques afins al contracte de treball (remissió)
4. Contractes i relacions laborals de règim especial (remissió)

LLIÇÓ 10

SUBJECTES DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. El treballador
 - 1.1 Concepte
 - 1.2 Tipologia
 - 1.3 Pluralitat subjectiva: treball de grup, el treball en comú i l'auxiliar associat
 - 1.4 Treballadors estrangers
2. L'empresari

- 2.1 Concepte
- 2.2 Tipologia
- 2.3 Interposició empresarial: contractes, subcontractes i cessió de treballadors
- 3. L'empresa i el centre de treball
 - 3.1 Concepte laboral d'empresa
 - 3.2 Centre de treball
 - 3.3 Grup d'empreses
- 4. L'empresa de treball temporal
 - 4.1 Concepte, requisits i control públic
 - 4.2 Contracte de posada a disposició.
 - 4.3 Règim jurídic del contracte de treball
 - 4.4 Relacions laborals a l'empresa de treball i a l'empresa usuària

LLIÇÓ 11

FORMACIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL: ELEMENTS I FASE INICIAL

- 1. Pressupòsits de validesa del contracte de treball: capacitat de les parts per contractar
 - 1.1 Capacitat per contractar com a treballador. Graus
 - 1.2 Capacitat per contractar com a empresari
- 2. Objecte del contracte
- 3. Elements accidentals del contracte de treball
 - 3.1 Condició
 - 3.2 Termini
- 4. Forma i formalitats del contracte de treball
- 5. Validesa i eficàcia del contracte de treball
- 6. Període de prova
 - 6.1 Concepte i finalitat
 - 6.2 Naturalesa
 - 6.3 Règim jurídic
- 7. Altres pactes típics
 - 7.1 No competència
 - 7.2 Exclusivitat
 - 7.3 Permanència

LLIÇÓ 12 MODALITATS I TIPOLOGIA DEL CONTRACTE DE TREBALL

- 1. Contractació indefinida i temporal
 - 1.1 Consideracions generals
 - 1.2 Regles afavoridores de la contractació indefinida
- 2. Contractes de treball de durada indefinida
 - 2.1 Contracte de treball de durada indefinida ordinari
 - 2.2 Contracte de treball fix-discontinuu
 - 2.3 Contracte de treball per al foment de la contractació indefinida
- 3. Contractes de treball de durada determinada estructurals
 - 3.1 Contracte de treball per a obra o servei determinat
 - 3.2 Contracte de treball eventual per circumstàncies de la producció
 - 3.3 Contracte de treball d'interinitat

4. Contractes de treball de durada determinada de causa mixta
 - 4.1 Contractes formatius: contracte de treball per a la formació i contracte de treball en pràctiques
 - 4.2 Contracte de relleu
5. Contracte a temps parcial
6. Contracte de treball a domicili i altres modalitats i tipus del contracte de treball

QUARTA PART: DRET INDIVIDUAL DEL TREBALL (II) PRESTACIONS I DRETS DE LES PARTS

LLIÇÓ 13

PODERS EMPRESARIALS I DEURES DE LES PARTS

1. El poder de direcció de l'empresari
2. El poder disciplinari de l'empresari
3. Els deures del treballador
 - 3.1 Deure de treballar: el treball degut
 - 3.2 Dependència i deure d'obediència
 - 3.3 Deure de diligència
 - 3.4 Rendiment degut
 - 3.5 Deure de bona fe
4. Els deures de l'empresari
 - 4.1 Deure de protecció de la capacitat professional del treballador
 - 4.2 Deure de protecció de la persona del treballador: especial referència a la intimitat i a la integritat moral.
 - 4.3 Deure de protecció de la igualtat
 - 4.4 Deure de protecció dels béns del treballador. Invencions del treballador
5. Drets i deures de seguretat i salut en el treball (remissió)

LLIÇÓ 14

JORNADA LABORAL I INTERRUPCIONS

1. La jornada laboral
 - 1.1 Concepte, fonament i tipologia
 - 1.2 Jornada ordinària i jornades laborals especials
 - 1.3 Jornada laboral extraordinària. Hores extraordinàries
2. Horari de treball
 - 2.1 Concepte
 - 2.2 Fixació i modificació
 - 2.3 Classes
 - 2.4 Horari de treball nocturn
 - 2.5 Treball a torns
3. Reduccions i adaptacions de la jornada i l'horari per raons familiars
4. Interrupcions periòdiques
 - 4.1 Descans diari
 - 4.2 Descans setmanal

- 4.3 Descans anual: vacances
- 4.4 Festes laborals

5. Interrupcions no periòdiques: permisos i llicències

6. Calendari laboral

LLIÇÓ 15

PRESTACIÓ SALARIAL (I): CONFIGURACIÓ I FIXACIÓ

1. El salari

- 1.1 Concepte
- 1.2 Caràcters jurídics i econòmics
- 1.3 Percepcions extrasalarials

2. Modalitats i sistemes salarials

3. Estructura salarial

- 3.1 Salari base
- 3.2 Complements salarials

4. Fixació del salari

- 4.1 Fixació heterònoma: salari mínim interprofessional
- 4.2 Fixació convencional: salari segons convenis col·lectius
- 4.3 Absorció i compensació

LLIÇÓ 16

PRESTACIÓ SALARIAL (II): PAGAMENT I PROTECCIÓ

1. Lloc, temps i forma de pagament

2. Protecció del salari

- 2.1 Recàrrec per mora
- 2.2 Privilegis del crèdit salarial
- 2.3 Inembargabilitat del salari
- 2.4 El Fons de Garantia Salarial

ACTIVITATS DOCENTS

1. CLASSES TEÒRIQUES

- 1.1 Les classes teòriques consistiran en l'exposició per part del professor del contingut del programa de l'assignatura.
- 1.2 Al llarg de cada semestre es podran realitzar activitats d'autoaprenentatge presencial o no-presencial (AA). Les AA consistiran en la preparació, resolució i debat a classe d'una o més matèries del programa, segons les indicacions i selecció que, amb l'antelació necessària, farà el professor responsable de classes teòriques.

2. CLASSES PRÀCTIQUES

- 2.1 CASOS PRÀCTICS: al llarg de cada semestre es resoldran set casos pràctics del llibre "Materials per a l'aprenentatge de Dret del Treball" (vegeu la bibliografia). La preparació prèvia, el debat presencial, el lliurament a classe de tots menys un (per semestre), alliberarà la part pràctica dels exàmens als/a les alumnes que hagin aprovat cada cas pràctic. Si s'han complert els requisits anteriors, la mitjana obtinguda a les pràctiques (entre 5 i 10 punts) computarà doblada a efectes de l'examen (entre 10 i 20 punts) i alliberarà la part pràctica de l'examen (vegeu *infra*. "sistema i criteris d'avaluació"). La qualificació es publicarà periòdicament i la mitjana final (per semestres) es comunicarà anteriorment a la realització dels exàmens parcials i finals.
- 2.2 ALTRES ACTIVITATS PRÀCTIQUES: anàlisi, resolució i debat a classe de les activitats del llibre "Materials", proposades pel professor de pràctiques.

3. PLA DE TUTORIES DOCENTS

Les tutories del professorat de classes teòriques i pràctiques es configuren com una activitat docent d'important valor formatiu, adreçada a l'atenció i orientació individualitzada de l'alumnat. El professorat responsable comunicarà l'horari i, si escau, convocarà els alumnes per fer el corresponent pla de tutories.

SISTEMA I CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'avaluació es farà a partir de l'adequada articulació de les activitats teòriques i pràctiques proposades, mitjançant exàmens d'avaluació en els que es computarà la puntuació addicional que els/les alumnes hagin aconseguit en les classes teòriques i pràctiques, segons les regles següents.

1. REGLES GENERALS PER ALS EXÀMENS PARCIAIS I FINALS

- 1.1 Tots els exàmens es realitzaran per escrit el dia, l'hora i l'aula designats

oficialment. Excepcionalment es podran realitzar en una altra data o hora, però només quan concorrin causes justificades i documentades, i sempre que la persona interessada hagi obtingut l'autorització prèvia del Deganat i ho hagi comunicat al professorat amb antelació raonable a la data de la prova ordinària

- 1.2 Cada alumne/a s'examinarà, obligatòriament, en el grup en què estigui adscrit segons les actes oficials de matrícula que facilita la Secretaria de la Facultat
- 1.3 Iniciada la comunicació de les preguntes teòriques a l'hora establerta, cap alumne que no estigui a l'aula no es podrà incorporar a l'examen.
- 1.4 S'ha d'assistir a l'examen amb un document que acrediti la identitat

2. EXÀMENS PARCIAIS

- 2.1 Es faran dos exàmens parcials, que seran alliberadors quan en ambdós s'aconsegueixi com a mínim la qualificació de 5,00. La qualificació final del curs resultarà de la mitjana dels dos parcials superats
- 2.2 El primer parcial es realitzarà, en convocatòria única, el dia 22 de gener de 2009 i el segon parcial es farà en primera convocatòria el dia 22 de juny de 2009 i en segona convocatòria el dia 8 de setembre de 2009
- 2.3 Qui aprovi el primer parcial (gener) i suspengui o no es presenti al segon en primera convocatòria (juny) serà qualificat amb "suspens" o "no presentat", respectivament, en les actes de la convocatòria de juny. Tanmateix, es podrà examinar de l'esmentat segon parcial en la convocatòria de setembre (es guarda per a aquesta convocatòria la nota del primer parcial aprovat en la convocatòria de gener)

3. ESTRUCTURA DELS EXÀMENS PARCIAIS

Els exàmens parcials constaran de dues parts:

3.1 Part teòrica

- A. El professor responsable indicarà la matèria objecte d'examen
- B. Contingut: 5 preguntes. Totes les preguntes correspondran a un o diversos epígrafs i/o subepígrafs d'una o diverses lliçons del programa
- C. Material de suport: només es podrà emprar el programa (sense que tingui cap anotació addicional)
- D. Durada: una hora i mitja (improrrogable)

3.2 Part pràctica

- A. Contingut: resolució pràctica convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen
- B. Material de suport:
 - a. El programa
 - b. La normativa laboral. S'entén per normativa el repertori normatiu emprat durant el curs, els textos normatius esmentats a classe i els dos convenis col·lectius lliurats i estudiats al llarg del curs.
 - c. El programa i la normativa no podran tenir anotacions addicionals. No es permetrà l'intercanvi del material de suport entre els examinands.
- C. No presentar-se a la part pràctica de l'examen implica, automàticament, la qualificació de "suspens"
- D. Durada: una hora (improrrogable)

4. EXAMEN FINAL

- 4.1 L'examen final es realitzarà, en primera convocatòria, el dia 22 de juny de 2009 i en segona convocatòria el dia 8 de setembre de 2009
- 4.2 Matèria objecte d'examen: el professor responsable indicarà la matèria objecte d'examen
- 4.3 Estructura, parts, contingut, durada, etc. Les mateixes que els exàmens parcials
- 4.4 En els exàmens finals, retirar-se posteriorment a la comunicació de les preguntes implica que compti la convocatòria (suspens)

5. CRITERIS DE PUNTUACIÓ DELS EXÀMENS I DE QUALIFICACIÓ FINAL DE L'ASSIGNATURA

- 5.1 Cadascuna de les 5 preguntes TEÒRIQUES de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. El CAS PRÀCTIC tindrà el valor de 20 punts. La qualificació final de l'examen s'obtindrà de la mitjana corresponent (puntuació total obtinguda, dividida entre set)
- 5.2 La qualificació de les preguntes teòriques depèn del contingut qualitatiu i quantitatiu de les respostes, i es penalitzaran tant les errades com les omissions. La qualificació del cas pràctic (amb valor de doble pregunta) dependrà de la coherent, correcta i total fonamentació jurídica de totes les respostes
- 5.3 Els/les alumnes que al llarg dels semestres hagin assistit, presentat per escrit i superat els casos pràctics alliberaran la resolució del cas pràctic dels exàmens. La qualificació obtinguda al llarg del semestre/curs serà de 0 a 20 punts, que es computaran a efectes de l'examen (vegeu *supra*. "activitats docents"). La qualificació dels casos pràctics es publicarà periòdicament i la mitjana final (per semestres) es comunicarà anteriorment a la realització dels exàmens.

BIBLIOGRAFIA

General: (ordre alfabètic títol)

- a) Compendio de Derecho del Trabajo (Tomo I - Fuentes y Relaciones colectivas): Albiol Montesinos, I., Camps Ruiz, L.M., López Gandía, J. i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, 2008
- b) Compendio de Derecho del trabajo (Tomo II - Contrato Individual): Albiol Montesinos, I., Camps Ruiz, L.M., López Gandía, J. i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, 2008
- c) Curso de Derecho del Trabajo: Ramírez Martínez, J.M., García Ortega, J., Goerlich Peset, J.M., Pérez de los Cobos, F. i Sala Franco, T. València, Tirant lo Blanch, última edició
- d) Derecho del Trabajo: Martín Valverde, A., Rodríguez-Sañudo, F. i García Murcia, J. Madrid, Tecnos, 2008

- e) Derecho del Trabajo: Montoya Melgar, A. Madrid, Tecnos, 2008
- f) Derecho del Trabajo: Palomeque López, M.C. Madrid, Centro de Estudios Ramon Areces, 2008

Bibliografia classes pràctiques:

PÉREZ AMORÓS, F. i SOLÀ MONELLS, X. (Dirs.): *Materials per a l'aprenentatge del Dret del Treball (Adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior)* **2ª Edició**, Col·lecció Materials núm. 193, Servei de Publicacions de la UAB, **2007** (ISBN 978-84-490-2514-3)

Es pot consultar en el llibre de pràctiques una **bibliografia específica** per a cada matèria.

Normativa:

- a) Legislación social básica. Ed. Civitas, 2008
- b) Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Aranzadi, 2008